

Vergaderjaar 1992–1993

22 942

Wijziging van het Burgerlijk Wetboek, de Faillissementswet en enige andere wetten in verband met de bevoorrechtiging van vorderingen, het verbinden van een bijzonder verhaalsrecht aan bepaalde vorderingen en de invoering van de mogelijkheid van een vereenvoudigde afwikkeling van faillissement

Nr. 5

VOORLOPIG VERSLAG

Vastgesteld 8 april 1993

De vaste Commissie voor Justitie¹, belast met het voorbereidend onderzoek van dit wetsvoorstel, heeft de eer van haar voorlopige bevindingen als volgt verslag uit te brengen.

ALGEMEEN

I. Inleidende opmerkingen

De leden van de PvdA-fractie waren verheugd dat met dit wetsvoorstel de jarenlange discussie over het fiscale voorrecht en het bodemrecht afgerond kan worden. Deze leden voelden het wel als een gemis dat de memorie van toelichting grotendeels bestaat uit verwijzingen naar het verleden. Zij hadden veel liever gezien dat de regering in de memorie van toelichting zelf de voors en tegens nog eens had afgewogen en van daaruit tot conclusies en voorstellen was gekomen. Op die wijze zou het, naar het oordeel van deze leden, beter mogelijk zijn geweest niet alleen op het verleden voort te bouwen, maar zouden ook eventuele alternatieven beter in ogenschouw kunnen worden genomen. De inbreng van de leden van de PvdA-fractie bestond dan ook voornamelijk uit vragen die hen beter in staat zouden stellen de nu bekende alternatieven af te tasten.

II. Voorrecht en bodemrecht

De leden van de CDA-fractie hadden met enige verwondering kennis genomen van de inhoud van het onderhavige wetsvoorstel. Voor het behoud van het bodemrecht – zoals in het rapport van de interdepartementale werkgroep «Voorrecht en bodemrecht» is weergegeven – bestaat geen of weinig draagvlak in de maatschappij. Dit terwijl tijdens het mondeling overleg over dit rapport van de interdepartementale werkgroep, bleek dat de conclusies terzake van het voorrecht en bodemrecht – met de uiteraard verschillende nuances – niet konden rekenen op voldoende steun vanuit de Kamer. Daarom waren de leden van de CDA-fractie van mening dat de regering nauwelijks moeite getoond heeft

¹ Samenstelling:

Leden: Stoffelen (PvdA), V. A. M. van der Burg (CDA), Vacature VVD, Schutte (GPV), Krajenbrink (CDA), Korthals (VVD), Wiebenga (VVD), Laning-Boersema (CDA), Vermeend (PvdA), Brouwer (GroenLinks), Kohnstamm (D66), Wolffensperger (D66), ondervoorzitter, Swildens-Rozendaal (PvdA), voorzitter, Van Traa (PvdA), De Hoop Scheffer (CDA), Soutendijk-van Appeldoorn (CDA), Van de Camp (CDA), Biesheuvel (CDA), Jurgens (PvdA), Koffeman (CDA), Kalsbeek-Jasperse (PvdA), Zijlstra (PvdA) en M. M. van der Burg (PvdA).

Plv. leden: Apostolou (PvdA), Vacature CDA, Rempt-Halmmans de Jongh (VVD), J. T. van den Berg (SGP), Koetje (CDA), Dijkstal (VVD), Te Veldhuis (VVD), Van der Heijden (CDA), Schoots (PvdA), Sipkes (GroenLinks), Scheltema-de Nie (D66), Groenman (D66), Van der Vaart (PvdA), Middel (PvdA), Tegelaar-Boonacker (CDA), Bijleveld-Schouten (CDA), Doelman-Pel (CDA), Hillen (CDA), Stemerink (PvdA), Vreugdenhil (CDA), Leerling (RPF), Van Nieuwenhoven (PvdA) en Van Heemst (PvdA).

in de memorie van toelichting de tijdens het mondeling overleg door de Kamer gegeven argumentatie te ontzenuwen. Dit, terwijl ook bij het mondeling overleg door de Staatssecretaris van Justitie juist werd verwezen naar de behandeling van het onderhavige wetsvoorstel. Nu ook bij de behandeling van de Politiewet is geklaagd over de wijze waarop wordt omgegaan met de vanuit de Kamer aangevoerde argumenten, vroegen deze leden of op dit punt de regering c.q. het Ministerie van Justitie een nieuwe stijl heeft ontwikkeld (vergelijk ook prof. mr Elzinga in Binnenlands Bestuur d.d. 19 maart 1993, bladzijde 510).

Nu een regeling als het bodemrecht in de ons omringende landen (het Verenigd Koninkrijk, Duitsland, België en Frankrijk) onbekend is, moge het duidelijk zijn dat een regeling als het bodemrecht kennelijk niet een *conditio sine qua non* is voor een goed inningsbeleid van belastingvoordelingen en fiscus. Teneinde te zien wat de mogelijkheden zijn, wensten de leden van de CDA-fractie uitvoerig geïnformeerd te worden over de middelen die op dit terrein de fiscale autoriteiten in genoemde landen ter beschikking staan. Slechts de situatie in België komt in het eerder aangehaalde rapport voldoende naar voren. Alsdan kan ook de bijzondere positie die Nederland met het bodemrecht inneemt beter beoordeeld worden.

De leden van de CDA-fractie zouden het tevens op prijs stellen indien de regering zou ingaan op het voor het functioneren van de interne markt belangrijke aspect van de grensoverschrijdende kredietverlening. Zullen buitenlandse lease-maatschappijen niet de Nederlandse markt mijden, zo vroegen deze leden.

De leden van de CDA-fractie hadden geconstateerd dat de regering in de memorie van toelichting niet uitgebreid is ingegaan op het door de leden van de CDA-fractie aangevoerde bezwaar tegen het bodemrecht, namelijk dat het een discriminatoir karakter heeft. De regering is van oordeel dat op praktische gronden dit verschil in behandeling gerechtvaardigd is.

De leden van de CDA-fractie merkten op dat naar hun oordeel het onderscheid dat het wetsontwerp maakt, vooral van historische aard is. De advocaat mr De Liagre Böhl bepleit ook op gronden van praktische uitvoerbaarheid een geheel andere oplossing (zie «Het destructieve effect van het bodem(voor)recht oude en nieuwe stijl» in NJB 68/nr. 6, bladzijde 193-198).

De leden van de CDA-fractie waren van mening dat de rechtvaardigingsgrond om de ene zekerheidsschuldeiser te bevoordelen of – wellicht beter – de ene schuldeiser te benadelen ten opzichte van de ander, vooralsnog onvoldoende is. In dit verband merkten zij op dat de rechtsstelsels van de ons omringende landen ook niet bepaald een aanwijzing vormen dat de praktische uitvoerbaarheid van het bodemrecht het daarbij behorende onderscheid noodzakelijk maakt. Deze leden achtten dan ook voor een fundering van de genoemde rechtvaardigingsgrond, een onderzoek naar de alternatieve mogelijkheden en de praktische uitvoerbaarheid daarvan gewenst en zouden terzake in de memorie van antwoord graag een uiteenzetting zien. Zij vroegen dit met name nu van de zijde van mr De Liagre Böhl, naar het oordeel van de leden van de CDA-fractie, zwaarwegende bezwaren zijn aangevoerd.

Door uitbreiding van de in punt 22.2 van het rapport van de interdepartementale werkgroep genoemde goederen tot alle goederen terzake waarvan er een al dan niet bezitloos pandrecht geldt, inclusief de debiteuren alsmede goederen die andere eigenaren onder voorbehoud zijn geleverd of ingevolge een «financial lease» overeenkomst zijn verworven, kan een niet discriminerende ordelijke wijze van afdoening worden gerealiseerd. Daarbij zouden alternatieven inclusief en exclusief hypotheek ontwikkeld kunnen worden. De leden van de CDA-fractie waren van oordeel dat in combinatie met het niet verlagen in de

rangorde van het voorrecht van de fiscus, een betere budgettaire opbrengst zou kunnen worden bereikt. Deze leden wezen er in dit verband op dat er door mr De Liagre Böhl op gewezen is, dat er door de ontwijkingsacties van zekerheidscrediteuren een grote vernietiging van kapitaal en werkgelegenheid ontstaat. De Nederlandse Orde van Advocaten sluit in haar advies d.d. 23 maart 1993 hierbij aan en noemt ook het financiële aspect. Deze leden waren van oordeel dat de zaak niet louter bezien mag worden vanuit het directe inningsaspect. Zij suggereerden de door de Nederlandse Orde van Advocaten en de genoemde schrijver op dat terrein gesignaleerde effecten te doen onderzoeken door een onafhankelijke instantie, bijvoorbeeld een groot accountantskantoor. De leden van de CDA-fractie vroegen dan ook of de regering bereid is een dergelijk onderzoek op korte termijn te doen plaatsvinden, zodat met de uitkomsten daarvan bij de verdere behandeling van het onderhavige wetsvoorstel rekening kan worden gehouden.

Gegeven de hiervoor aangevoerde argumenten en het niet of nauwelijks aanwezige draagvlak, zouden de leden van de CDA-fractie het op prijs stellen wanneer de regering, indien zij niet haar voorstellen wijzigt, de Hoge Raad der Nederlanden na het uitbrengen van het eindverslag om advies vraagt.

Het bestaansrecht van het fiscale voorrecht wordt, zo meenden de leden van de PvdA-fractie, door niemand in twijfel getrokken. De vraag die daarbij echter beantwoord moet worden is de plaats van dit voorrecht. In navolging van de commissie-Houwing concludeerde de interdepartementale werkgroep «Voorrecht en bodemrecht» dat de superpreferentie omgezet moet worden in een gelijkschakeling met de overige algemeen bevoorrechte vorderingen. Met deze redenering hadden de leden van de PvdA-fractie moeite. Zij vreesden dat het door de commissie-Houwing genoemde soepelheidsargument (bevestigd door het dossieronderzoek) in het gedrang komt. Deze leden vroegen of deze lankmoedigheid niet ernstig onder druk zal komen te staan op het moment dat de privileges op alle goederen gelijkgesteld worden? Wordt daarmee niet een groter risico van kapitaalvernietiging gelopen? De leden van de PvdA-fractie vroegen een overzicht (het al dan niet bestaan en de (unieke) plaats) van het fiscale voorrecht in de overige EG-landen.

Met betrekking tot de terugvordering uit hoofde van de Algemene Bijstandswet begrepen de leden van de PvdA-fractie niet waarom de werkgroep tot het oordeel komt (bladzijde 25) dat er géén rechtvaardiging voor het toekennen van een voorrecht bestaat. Juist gezien het feit dat de uitkeringsinstantie moeilijk een voorschot kan weigeren door de aard van de regeling ligt het toch meer voor de hand wel een voorrecht toe te kennen? Deze leden stelden het op prijs indien hier nog eens uitgebreid op ingegaan kan worden.

De leden van de PvdA-fractie meenden dat het bodemrecht het sluitstuk van het voorrecht vormt. Waar het om gaat is dat eigendoms-constructies met het bodemrecht (of bijzonder verhaalsrecht) gericht op het frusteren van de fiscus worden tegengegaan. Mr De Liagre Böhl heeft in het NJB van 11 februari 1993 (afl. 6) een alternatief aangereikt. Deze leden zouden het bijzonder op prijs stellen indien op dit voorstel uitgebreid ingegaan zou kunnen worden, daarbij rekening houdend met het budgettaire belang. Welke zaken zouden onder zo'n regeling moeten vallen? Welk percentage is benodigd om een gelijke opbrengst te krijgen? Hoe groot is de constructiebestendigheid van een dergelijke regeling? Ook vroegen zij of de alternatieven in het rapport van de werkgroep nog eens de revue konden passeren. Ook de RCO geeft in haar reactie van 3 februari 1993 een alternatief voor het voorgestelde bijzondere verhaalsrecht. De leden van de PvdA-fractie vroegen of ook dit voorstel meegenomen kan worden.

De VNG pleit in haar reactie van 1 februari 1993 voor het invoeren van het bijzondere verhaalsrecht voor de onroerende zaaksbelasting, met name in de genoemde verhuursituatie. De leden van de PvdA-fractie vroegen of ook op dit pleidooi ingegaan kan worden. Kan ook aangegeven worden hoe het met de uitvoeringstechniek zit?

De leden van de VVD-fractie hadden met belangstelling kennis genomen van het voorliggende wetsvoorstel. Zij herinnerden aan de discussie over de nieuwe Invorderingswet. Daarbij was door hen gesteld, dat een grondige bezinning op de betekenis van het omvangrijke invorderingsinstrument noodzakelijk zou zijn. Niet alleen de fiscus is schuldeiser, maar er zijn ook nog andere schuldeisers, die bovendien vaak niet bevoorrecht zijn. In dat wetsvoorstel is een horizonbepaling opgenomen. Het voorstel om het bodemrecht te handhaven en zelfs nog uit te breiden, verbaasde de leden van de VVD-fractie niet. Het veronderstelde belang van de fiscus wordt daarvoor te groot geacht. Daartegenover wordt van verschillende kanten gesteld, dat het voordeel van het bodemrecht wellicht onvoldoende opweegt tegen de nadelen ervan. In dit verband vroegen de leden van de VVD daarom nog eens precies aan te geven welke netto-opbrengst hiervan verwacht wordt. Het bodemrecht is in de wet opgenomen als preventieve anti-misbruikbepaling, maar raakt thans ook legale overeenkomsten zoals huurkoopovereenkomsten en lease-overeenkomsten. Dit zijn overeenkomsten waarvan is gebleken, dat er in het economisch verkeer behoefte aan bestaat. Daarbij gaat het niet om de fiscus in het verhaalsrecht te frustreren. Zou, zo vroegen de leden van de VVD-fractie, de regering inzicht kunnen geven in het effect van het bodemrecht op investeringen?

In dit verband vroegen zij voorts of het bekend is hoeveel ondernemingen hun bedrijfsactiviteiten moeten staken vanwege een door de fiscus gelegd bodembeslag. Kortom, welke gevolgen heeft het bodembeslag voor kapitaalvernietiging en de werkgelegenheid? In dit verband vroegen ook de leden van de VVD-fractie voorts of de regering zou willen ingaan op het artikel van mr De Liagre Böhl in het NJB van 11 februari 1993.

Voorts merkten de leden van de VVD-fractie op, dat er thans een procedure bij het Hof in Luxemburg is voorgelegd omdat het bodemrecht in strijd zou zijn met de EG-regels. Bestaat het bodemrecht in andere EG-Lidstaten? Zo niet, is er enige indicatie hoe het Hof terzake zal gaan beslissen?

Met belangstelling hadden de leden van de D66-fractie kennis genomen van het onderhavige wetsvoorstel. In het wetsvoorstel wordt het fiscale bodemrecht gehandhaafd. De leden van de D66-fractie constateerden dat er vanuit de praktijk nogal wat bezwaren tegen de handhaving van het bodemrecht worden aangevoerd. Voorts worden er nogal wat bedenkingen geuit tegen de invoering van het bodemrecht. Om zich een goed oordeel over de ingebrachte bezwaren te kunnen vormen verzochten de leden van de D66-fractie de regering om een overzicht met vindplaatsen te geven van de jurisprudentie met betrekking tot het bodemrecht over de afgelopen 15 jaar. Welke ontwikkelingen hebben zich hierbij in de jurisprudentie voorgedaan en kan tevens in een overzicht worden aangegeven hoe vaak de fiscus hierbij in het ongelijk werd gesteld? Wat was hierbij de netto-opbrengst van de fiscus afgezet tegen de kosten die gemaakt moesten worden om tot deze netto-opbrengst te komen?

Kan de regering ook een overzicht geven van de bij haar bekend zijnde constructies die er tot nu toe zijn gebruikt om het bodemrecht te frustreren? Kan de regering aangeven hoe vaak de fiscus de afgelopen tien jaar bij faillissementen het bodemrecht heeft gehandhaafd op

goederen van derden? En welke bedragen waren hiermee gemoeid?

Kan de regering ook aangeven hoe het bodemrecht van de fiscus zich verhoudt tot het EG-Verdrag? En kan het gelijkheidsbeginsel hierbij ook nog een rol (gaan) spelen? Immers, met het bodemrecht neemt ons land een uitzonderingspositie in ten opzichte van de andere EG-Lidstaten. In hoeverre acht de regering dit wenselijk, gelet op de thans lopende discussie over de internationale fiscale concurrentiepositie van Nederland en het aantrekken van buitenlandse bedrijven die voor meer werkgelegenheid kunnen zorgen? Het handhaven door Nederland van het bodemrecht kan immers voor een niet-Europees bedrijf dat overweegt zich ergens in Europa te vestigen, een afweging zijn om Nederland niet in deze afwegingen te betrekken.

De Nederlandse Vereniging van Banken heeft met betrekking tot het bodemrecht een aantal alternatieve voorstellen gedaan. Deze voorstellen zouden er toe leiden dat de kredietverlening door de banken beter wordt gewaarborgd dan in het onderhavige wetsvoorstel. De leden van de D66-fractie verzochten de regering om een uitvoerig en gemotiveerd commentaar op deze voorstellen. En kunnen in deze beschouwingen tevens de belangen van een goede kredietverlening voor de Nederlandse economie en de werkgelegenheid worden betrokken. Immers, veel bedrijven verkeren thans in moeilijkheden. Een soepele kredietverlening door de banken is met het oog op het continueren van de werkgelegenheid dan ook gewenst. Is deze afweging door de regering ook gemaakt bij de totstandkoming van het onderhavige wetsvoorstel?

De leden van de SGP-fractie hadden met belangstelling kennis genomen van het ingediende wetsvoorstel. Deze leden hadden geconstateerd dat ondanks de uitvoerige discussies die reeds plaatsgevonden hadden, onder andere bij gelegenheid van de Invorderingswet 1990, de kritiek op het voorrecht en met name het bodemrecht van de fiscus niet was verstomd. Deze leden zagen op voorhand geen rechtsgrond om, buiten de sfeer van op misbruik gerichte schijnovereenkomsten, het normale debiteurenrisico van de fiscus over te hevelen naar de financiers van de belastingschuldige. Zij vroegen daarom of het bodemrecht, indien gehandhaafd, qua toepassing niet beperkt zou dienen te blijven tot misbruiksituaties. Zij vroegen tevens of handhaving van het bodemrecht in de voorgestelde vorm niet zou betekenen dat Nederland in de Europese Gemeenschap op het punt van verhaalrechten van de fiscus in een uitzonderingspositie komt te verkeren en zo ja, welke argumenten zo'n positie zouden kunnen rechtvaardigen.

Het was de leden van de SGP-fractie opgevallen dat het bodemrecht qua werkingssfeer (goederen, soort vorderingen en aantal instanties) is uitgebreid. Wat betreft de uitbreiding tot rollend materieel vroegen deze leden of er van het voorstel op dit punt geen concurrentievervalsende werking zal uitgaan. Tevens vroegen zij of, voorzover bij de financiering van rollend materieel lease-maatschappijen zijn betrokken, het met de uitbreiding van het bodemrecht beoogde resultaat niet zou zijn te behalen door de reeds bestaande afspraken tussen de lease-branche en de fiscus terzake van de vennootschapsbelasting en de omzetbelasting uit te breiden tot de invorderingsaspecten. De leden van de SGP-fractie stelden voorts de vraag of de eventuele nieuwe regeling van het bodemrecht het niet noodzakelijk c.q. wenselijk maakt om tot een heldere definitie van de criteria voor de reële eigendom van een zaak te komen en of niet gesteld moet worden dat zulks op de weg van de wetgever ligt.

Deze leden vroegen eveneens wat verstaan moet worden onder het in de memorie van toelichting voorkomende begrip «concernverband» en meer concreet of daarmee wordt bedoeld op gevallen waarin de ene vennootschap direct of indirect meer dan vijftig procent van het aandelenkapitaal van een andere vennootschap in bezit heeft.

De leden van de SGP-fractie hadden geconstateerd dat het voorrecht van de douane-expediteur ex artikel 58 van de Algemene wet douane en accijnzen niet is gehandhaafd vanwege het gering geachte financiële belang. Deze leden vroegen of het redelijk geacht kan worden dat het risico van niet-betaling van de verschuldigde rechten, heffingen e.d. volledig wordt afgewenteld op de douane-expediteur als zijnde een normaal bedrijfsrisico.

De leden van de SGP-fractie hadden geconstateerd dat voor wat betreft de gemeentelijke belastingen het bodemrecht alleen is toegekend voor de toeristenbelasting. Zij vroegen of, gezien de argumentatie hiervoor – de belastingschuldige heeft de belasting al doorberekend – zich een dergelijke situatie óók niet kan voordoen na inwerkingtreding van het wetsvoorstel Wijziging van de gemeentewet met betrekking tot de materiële belastingbepalingen (wetsvoorstel 21 591, dat thans bij de Eerste Kamer aanhangig bij de onroerende-zaakbelastingen. In artikel 219b van dat wetsvoorstel is namelijk bepaald dat de aanslag onroerende-zaakbelastingen voor het gebruik van een onroerende zaak in bepaalde situaties wordt opgelegd aan de verhuurder, die het recht krijgt de belasting te verhalen op de huurder(s).

Nu voorgesteld wordt om het fiscale voorrecht ook te laten gelden terzake van de inning van vorderingen wegens gemeentelijke, provinciale en waterschapsbelastingen (artikel 280, onderdeel 5, onder a, Boek 3 BW), was bij deze leden de vraag gerezen of van de lagere overheden dezelfde soepelheid bij de hantering van het voorrecht mag worden verwacht als voor de hantering door de rijksoverheid ten gunste van het voorrecht – zoals dit tot dusverre gold – wordt aangevoerd.

III. Vereenvoudigde afwikkeling van faillissement

De Nederlandse Orde van Advocaten heeft in haar reactie van 22 maart 1993 een aantal punten aan de orde gesteld over de vereenvoudigde faillissementsafwikkeling, de leden van de CDA- en PvdA-fractie zouden het op prijs stellen indien de regering daarop in zou willen gaan.

De leden van de PvdA-fractie hadden geconstateerd dat in dit onderdeel van de memorie van toelichting alleen ingegaan wordt op de situatie bij faillissement. Dit terwijl er toch ook een belangrijke inperking van het vereenvoudigd derdenbeslag wordt voorgesteld in verband met het in rang verlagen van het fiscaal privilege. Mr Wattèl oordeelde in 1988 (NJB 17 september 1988, bladzijde 1107 e.v.) dat nu het komend recht (intussen het huidige) zal voorzien in een vereenvoudigd derdenbeslag, de bestaansgrond voor de vordering komt te vervallen. Deze leden vroegen of op deze stelling nader kan worden ingegaan. Tevens vroegen zij naar de budgettaire gevolgen. Kan aangegeven worden hoe vaak er in 1992 een vordering is gedaan volgens de huidige wetgeving? Hoeveel zouden dat er zijn geweest als dit wetsvoorstel in 1992 van toepassing zou zijn geweest? Welke gevolgen heeft het eerder genoemde voorstel van mr De Liagre Böhl (zie onder II) op het vorderingsrecht?

De leden van de VVD achtten het onduidelijk welke vordering er nu precies op de lijst ex artikel 137c Faillissementswet moet staan. Voorts vroegen zij of het niet beter zou zijn bij de huidige praktijk aansluiting te zoeken. Zij verwezen in dit verband naar de brief van de Nederlandse Orde van Advocaten waarin het voorbeeld staat, dat een faillissement wordt opgeheven c.q. eindigt met een door de rechter-commissaris goedgekeurde rekening en verantwoording.

Met betrekking tot artikel 137c Faillissementswet verzochten ook de leden van de D66-fractie de regering aan te geven welke vorderingen op de lijst moeten worden geplaatst? Moeten hiertoe bijvoorbeeld ook de vorderingen met betrekking tot uitgewonnen zaken worden opgenomen? Voor wat betreft zaken die nog niet zijn uitgewonnen is de opbrengst niet te voorspellen en kan de curator niet onverwijld de volgens het tweede lid van artikel 137e Faillissementswet voorgeschreven «vastgestelde» uitkering doen. Kan de regering hierover nadere duidelijkheid verschaffen?

Hoe oordeelt de regering over de suggestie om het tweede lid van artikel 108 Faillissementswet in die zin te wijzigen, dat de verificatievergadering uitsluitend door de rechter-commissaris zal worden vastgesteld als hij dat in overleg met de curator noodzakelijk vindt?

Is bij het opstellen van het wetsvoorstel onderzocht of het creëren van een vorderingsrecht zoals dat bestond in artikel 7 Invorderingswet (oud) is te koppelen aan het voorschrift, dat ook voor de fiscus geldt dat afgifte gepaard gaat met het respecteren van in rang van preferentie gelijke (andere) crediteuren? Een dergelijke oplossing zou beter kunnen aansluiten bij de bestaande praktijk. Hierdoor kunnen onnodige kosten van verificatieprocedure wellicht worden vermeden. De leden van de D66-fractie verzochten de regering hier nader op in te gaan.

Tenslotte verzochten de leden van de D66-fractie de regering uitvoerig in te gaan op de ingekomen commentaren en voorstellen van de Fenex en het RCO.

IV. Deregulering en financiële aspecten

Bij de behandeling van de Invorderingswet 1990 werd aangegeven dat het totale budgettaire belang van het voorrecht en bodemrecht 1,5 à 2,5 miljard gulden zou bedragen. Daarbij was tevens rekening gehouden met het preventief effect. In het onderhavige wetsvoorstel wordt met het (negatieve?) preventieve effect geen rekening gehouden. De leden van de PvdA-fractie vroegen of deze opgaaf alsnog gegeven kan worden? Daarnaast vroegen zij ook om een overzicht van de budgettaire gevolgen van de hiervoor genoemde alternatieven.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Hoofdstuk I. Wijziging van het Burgerlijk Wetboek

Artikel III, Artikelen 280 en 286

Aangezien in artikel 280, onderdeel 5, onder a, Boek 3 BW wat – betreft voorrecht – en in artikel 286, tweede lid, Boek 3 BW – wat betreft het bodemrecht – de woorden «administratieve boetes» voorkomen, stelden de leden van de SGP-fractie de vraag of deze woorden niet zouden dienen te vervallen, althans daarin niet zouden behoren voor te komen zolang niet duidelijk is of, en zo ja, in welke vorm wetsvoorstel 21 058 tot herziening van het administratieve boetenstelsel door de Staten-Generaal zal zijn aanvaard.

Hoofdstuk III. Wijziging van de Invorderingswet 1990

Artikel 22

Als de leden van de PvdA-fractie het goed begrepen hadden, zou handhaving van de termijn van acht dagen leiden tot een opschorting van de dag van verkoop met hooguit drie dagen ten opzichte van het onderhavige wetsvoorstel. Gezien het feit dat een termijn van vijf dagen nogal kort is, zouden zij het op prijs stellen indien nader gemotiveerd kan worden waarom dat niet gewenst is.

De voorzitter van de commissie,
Swildens-Rozendaal

De griffier voor dit verslag,
De Vries